

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПОДХОДА ВОДЕНО ОТ ОБЩНОСТИТЕ МЕСТНО РАЗВИТИЕ (ВОМР) ПО ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014-2020 Г.

СФОРМИРАНЕ НА МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА (МИГ) ЛОМ

РАЗРАБОТВАНЕ НА СТРАТЕГИЯ ЗА ВОМР НА МИГ ЛОМ КАТО ИНСТРУМЕНТ ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА ПРОЕКТИ НА БЕНЕФИЦИЕНТИ ОТ ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ЛОМ ДО 2020 Г.

ОБСЪЖДАНЕ НА ПОТЕНЦИАЛА ЗА РАЗВИТИЕ В ПУБЛИЧНИЯ СЕКТОР НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ЛОМ

Местна инициативна група (МИГ) – Лом

Информационна среща с публичния сектор

гр. Лом

21 ноември 2016 г.

----- www.eufunds.bg -----

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

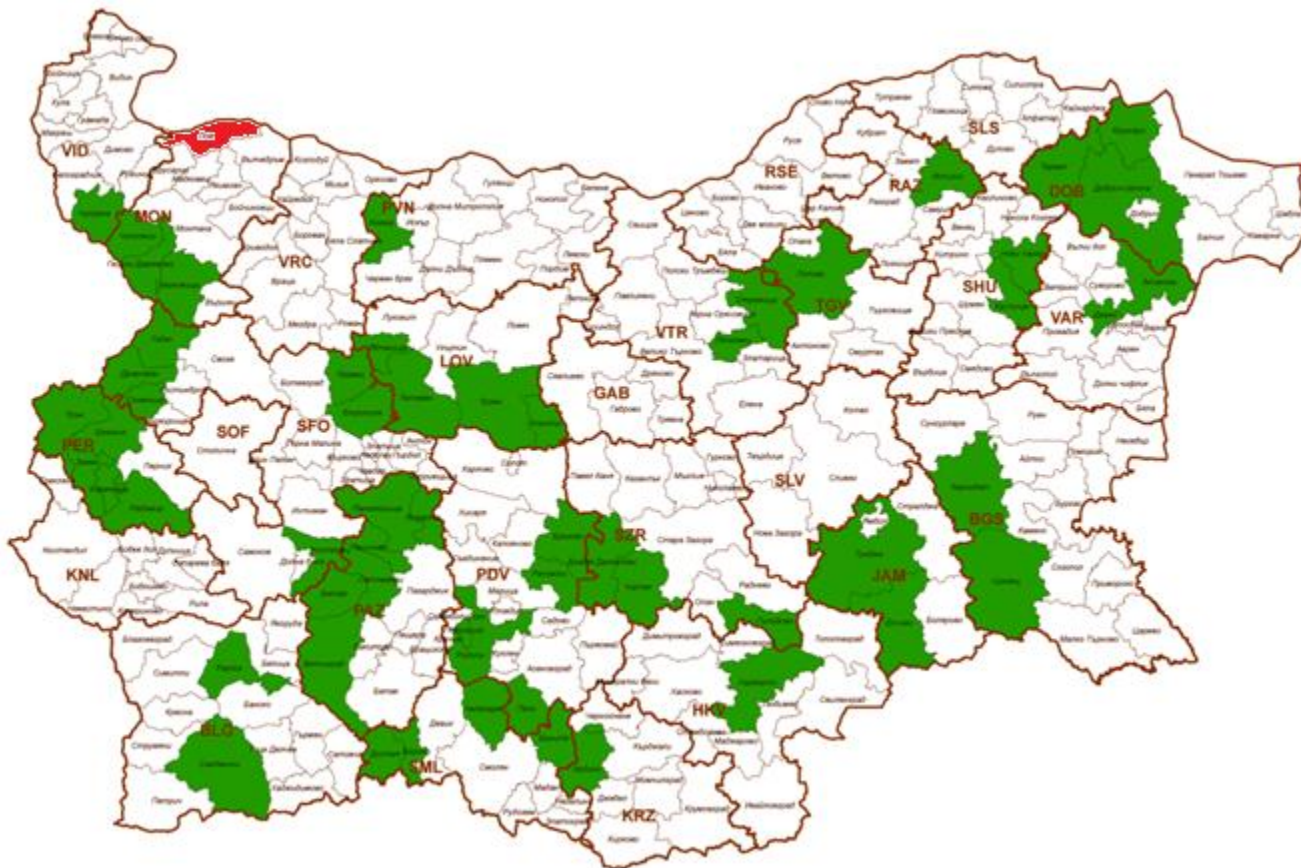
ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПОДХОДА ЛИДЕР ПРЕЗ ПРОГРАМЕН ПЕРИОД 2007-2013 г.

- **2009–2011 г.** – изпълнени дейности, подготвящи потенциални местни инициативни групи (МИГ) да прилагат стратегии за местно развитие.
- **2007 – 2013 г.** – период, в който България за първи път прилага подхода ЛИДЕР – сформирани са МИГ, които прилагат стратегии за местно развитие на територията си.
- **Общ бюджет за периода** – 150 576 039 лв. (само ПРСР).
Размер на сключените договори и усвоени средства (сформиране на МИГ и изпълнение на стратегии) – 137 662 794,97 лв.
- Създадени **35 местни инициативни групи**, обхващащи 57 селски общини и 801 688 души население.
- Създадени **6 местни инициативни рибарски групи**, обхващащи териториите на 17 общини, повечето от които селски общини.

----- www.eufunds.bg -----

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

КАКВО Е МИГ ПРЕЗ ПЕРИОДА 2014-2020 г.?

МИГ е публично-частно партньорство, учредено и регистрирано по **Закона за юридическите лица с нестопанска цел**, определено за извършване на общественополезна дейност, имащо за цел да разработи, осигури капацитет и реализира **Стратегия за Водено от общностите местно развитие (BOMP)** на територията на МИГ, в което делът на представителите на нито един от следните сектори в колективния управителен орган (Управителен съвет) и в колективния върховен орган (Общо събрание) не превишава 49 процента:

- ❖ **публичен сектор** (местна власт – община/ съседни общини с население от 10 000 до 150 000 жители);
- ❖ **стопански сектор** (лица, регистрирани по Търговския закон и по Закона за кооперациите);
- ❖ **нестопански сектор** (юридически лица, регистрирани по ЗЮЛНЦ или Закона за народните читалища).

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Мярка 19 „Водено от общностите местно развитие”, ПРСР 2014-2020 г.

- **Под-мярка 19.1 - „Помощ за подготвителни дейности“ – две покани за подаване на заявления**
- **Сформиране на Местна инициативна група;**
- **Разработване на Стратегия за BOMP – инструмент за финансиране на проекти на бенефициенти само от обхванатата територия на МИГ;**

- **Под-мярка 19.2 - „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ – една покана за подаване на заявления, предстои отварянето на прием по втората покана**
- **Изпълнение на Стратегия за BOMP – финансиране на проекти, подадени до 2020 г. от бенефициенти на територията на МИГ – фирми, земеделски производители, читалища, НПО, общини и др.**

- **Под-мярка 19.3 - „Подготовка и изпълнение на дейности за сътрудничество на МИГ“ – допустима само за одобрени МИГ**
- **Под-мярка 19.4 - „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за Водено от общностите местно развитие“ – допустима само за одобрени МИГ**

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ – ПЪРВА ПОКАНА

Първа покана за прием на
заявления:

- ❖ Отворена в периода от 12 август 2015 г. до 04 септември 2015 г.
- ❖ Бюджет на поканата – 9 341 726,148 лв.
- ❖ Общ брой **одобрени проектни предложения – 66** от подадени 83, обхващащи 119 общини от селски райони на обща стойност **3 366 616,20 лв.**

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ – ВТОРА ПОКАНА

Втора покана за прием на заявления:

- ❖ Отворена в периода от 9 ноември 2015 г. до 11 декември 2015 г.
- ❖ Бюджет на поканата – 5 955 603,58 лв.
- ❖ Общ брой **одобрени проектни предложения** – **36** от подадени 44, обхващащи 62 общини.

Община Лом

има одобрено заявление по втора покана – *оцветена в зелено на картата.*

----- www.eufunds.bg -----

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ОБЩИНА ЛОМ – ПРОЕКТ ПО 19.1

- ✓ Одобрено заявление по втора покана на под-мярка 19.1
- ✓ Сключен договор за безвъзмездна финансова помощ № РД 50-104/17.08.2016 г.
- ✓ **Стойност на проекта:** 57 054,90 лева (100 % БФП).
- ✓ **Период на изпълнение на проекта:** 17.08.2016 г. – **17.05.2017 г.**
- ✓ Прием на Стратегия за ВОМР в Министерство на земеделието и храните по под-мярка 19.2 на ПРСР – очаква се от м. февруари 2017 г. **до м. май 2017 г.**

Партньори по проекта на община Лом по мярка 19.1:

- ГК-ЛОМ ЕООД – стопански сектор.
- Център за младежки инициативи – нестопански сектор.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ДЕЙНОСТИ ПО ПРОЕКТА

- Дейност 1: Формиране и учредяване на публично-частно партньорство – сформирание и регистрация на МИГ
- Дейност 2: Популяризиране процеса на разработка на стратегията – организиране и провеждане на информационни кампании, срещи и конференции, създаване и поддържане на електронна страница на МИГ, изготвяне и разпространение на информационни материали;
- Дейност 3: Обучение на екипа на МИГ, в т.ч. представители на партньорите и местни лидери – провеждане на обучения за прилагане на Стратегии за местно развитие на МИГ;
- Дейност 4: Проучване и анализ на територията – извършване на проучване и анализ на пазара, средата, настроенията, участниците, създаване на база данни, необходими за изготвяне на Стратегия за местно развитие;
- Дейност 5: Подготовка на Стратегия за ВОМР – изготвяне на стратегия с приоритетни оси, цели и мерки, финансова програма, индикатори за изпълнение и др., вкл. провеждане на работни срещи и консултиране със заинтересованите страни;
- Дейност 6: Дейности, свързани с извършването на административни разходи – разходи за екипа на МИГ, офис оборудване, офис консумативи и канцеларски материали.

----- www.eufunds.bg -----

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОЕКТА ПО 19.1

- ❖ Регистрирано **Сдружение с нестопанска цел „Местна инициативна група – Лом“**, съгласно изискванията на мярка 19.1
- ❖ Изготвена и одобрена от Общото събрание на МИГ **Стратегия за Водено от общностите местно развитие (BOMP)** с период на действие до 2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

МИГ Лом – ДАННИ ЗА КОНТАКТ

Седалище и адрес за кореспонденция:

гр. Лом, п.к. 3600, ул. "Георги Манафски" № 19 – Административна сграда на Общински пазар

e-mail адрес:
office@miglom.org

Интернет страница:
www.miglom.org

Лице за кореспонденция:

Верочка Ценова – координатор на проекта

GSM: 0887658204

GSM: 0888252701

----- www.eufunds.bg -----

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

СТРАТЕГИЯ ЗА ВОДЕНО ОТ ОБЩНОСТИТЕ МЕСТНО РАЗВИТИЕ – ФИНАНСИРАНЕ И СЪДЪРЖАНИЕ

----- www.eufunds.bg -----

Проект: ДБФП № РД 50-104/17.08.2016 г. по под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“, финансиран от Програма за развитие на селските райони, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

НОВИ МОМЕНТИ ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 г.

Стратегия за водено от общностите местно развитие на една МИГ – финансира се от ПРСР и другите оперативни програми, включени в подхода BOMP.

По-голям финансов ресурс от ПРСР за финансиране на стратегии

2007-2013 г.: 77 млн. евро

2014-2020 г: 131 млн. евро

Многофондово финансиране на стратегиите – финансов ресурс ще предоставят още три фонда на ЕС (ЕСФ, ЕФРР и ЕФМДР) – допълнителни **212 млн. евро** за финансиране на мерки от следните програми:

ОПРЧР

ОПИК

ОПОС

ОПНОИР

ПМДР

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

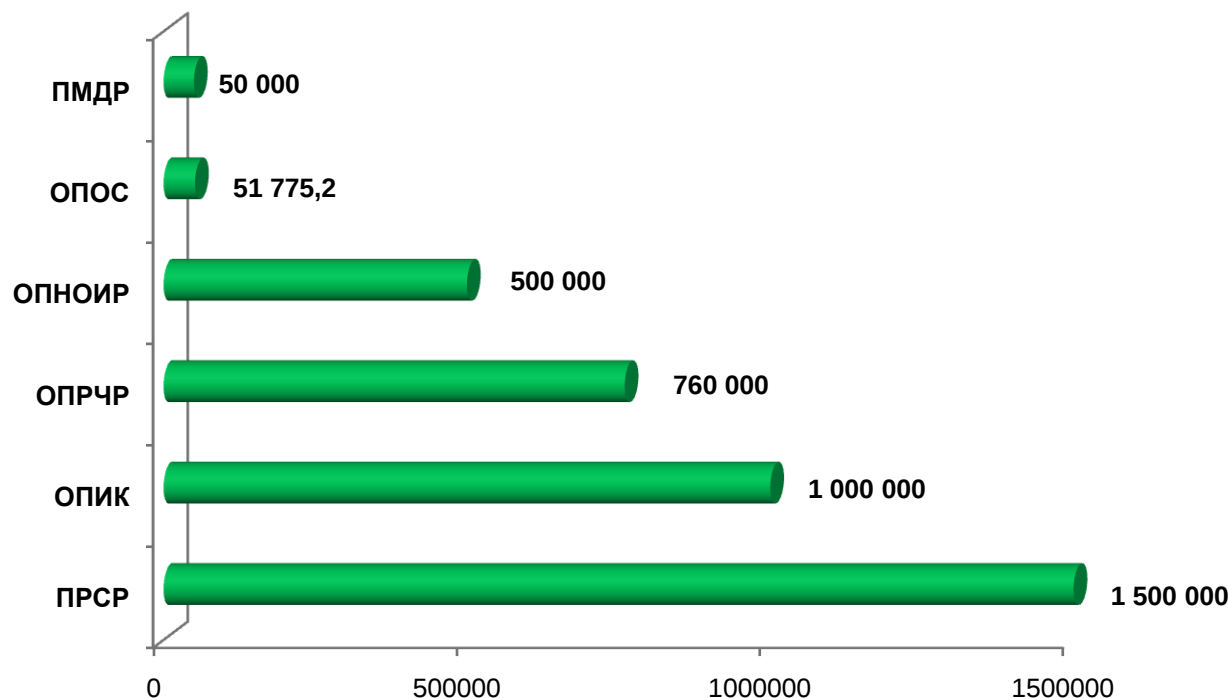

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

МАКСИМАЛЕН БЮДЖЕТ НА СТРАТЕГИЯТА ЗА ВОМР НА МИГ – Лом

- ❖ Възможност за финансиране – от 6 програми
- ❖ До 3 810 000 евро (публичен принос) – без ОПОС
- ❖ До 3 861 775,2 евро (публичен принос) – ако се включат дейности по ОПОС за всички защитени зони от НАТУРА 2000 (до 60 евро за 1 хектар)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

СЪДЪРЖАНИЕ НА СТРАТЕГИЯ ЗА ВОМР

1. **Определяне на района и населението**, обхванати от стратегията;
2. **Анализ на нуждите и потенциала за развитие на района**, включително анализ на силните страни, слабите страни, възможностите и заплахите;
3. **Описание на стратегията и нейните цели**, описание на интегрирания и иновативните характеристики на стратегията и йерархията на целите, включително цели за крайните продукти или резултатите. По отношение на резултатите целите могат да имат количествено или качествено изражение. Стратегията е съвместима със съответните програми на всички участващи Европейски структурни и инвестиционни фондове;
4. **Описание на процеса на участие на общността в разработването на стратегията**;
5. **План за действие**, който показва как целите са превърнати в действащи;
6. **Описание на уредбата за управлението и мониторинга на стратегията**, която показва капацитета на местната група за действие да изпълни стратегията, и описание на специфичната уредба относно оценката;
7. **Финансов план на стратегията**, включително планираното разпределение на средствата от всеки от съответните европейски структурни и инвестиционни фондове.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ СТРАТЕГИЯТА ЗА ВОМР

Стратегия за ВОМР се разработва за период до 31 декември 2020 г.

Проектът на стратегия за ВОМР се одобрява от колективния върховен орган на МИГ (общо събрание) след публично проведени консултации, обсъждания, информационни срещи и др. със заинтересованите страни и след уведомление до РИОСВ.

Критерии за одобрение на СВОМР за финансиране:

- **Качество на партньорството** – обхванати общини, НПО и фирми в структурата на МИГ (две общини, над две фирми и НПО в МИГ, над 30 члена в МИГ и др.);
- **Степен на консултиране и включване на всички заинтересовани групи** в процеса на създаване на партньорството и разработване на стратегията – проведени информационни дни, срещи, семинари, обществени обсъждания;
- **Качество на СМР** – съответствие на избраните цели и мерки с идентифицираните конкретни потребности на населението;
- **Капацитет за прилагане на стратегията** – опит на кандидата по проекти, опит на изпълнителния директор и експертите.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ПРОЦЕДУРА ЗА ИЗБОР НА СТРАТЕГИИ ЗА ВОМР ПО МЯРКА 19.2

Обявяване на **покана за прием на стратегии по мярка 19.2**, в която са посочени и критериите за избор и тяхната тежест (МЗХ)

Приемът на СВОМР по подмярка 19.2 на ПРСР се очаква да бъде отворен в периода м. февруари – м. май 2017 г.

Комисия за избор – МС, МЗХ, ДФЗ, УО на другите програми, външни оценители.

Срок за оценка на стратегиите – до 2 месеца от назначаване на комисията:

- Проверка за административно съответствие и допустимост на заявленията;
- Техническа оценка на постъпилите стратегии по определените критерии.

Сключване на договор между МИГ и УО на програмите, които финансират стратегията – за одобрените стратегии.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ОДОБРЕНА СТРАТЕГИЯ ЗА ВОДЕНО ОТ ОБЩНОСТИТЕ МЕСТНО РАЗВИТИЕ – ИНСТРУМЕНТ ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА ПРОЕКТИ НА БЕНЕФИЦИЕНТИ

----- www.eufunds.bg -----

Проект: ДБФП № РД 50-104/17.08.2016 г. по под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“, финансиран от Програма за развитие на селските райони, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

БЕНЕФИЦИЕНТИ КЪМ СТРАТЕГИЯТА

Допустими бенефициенти по програмите, които финансират стратегията (ПРСР, ОПИК, ОПРЧР, ОПНОИР и др.), от територията на МИГ (община Лом):

- Земеделски производители и преработватели;
- Предприятия извън сектора на земеделието;
- Читалища
- НПО (спортни сдружения, туристически асоциации, социални сдружения и др.);
- Общинска администрация Лом;
- Самата МИГ.

Условия, на които трябва да отговарят бенефициентите и проектите:

- Да имат постоянен адрес – за физическите лица, и седалище и адрес на управление – за еднолични търговци и юридическите лица на територията на действие на МИГ (община Лом);
- Не са обявени в несъстоятелност, ликвидация, нямат задължения, не са в конфликт на интереси и др.
- Проектите да се изпълняват на територията на МИГ;
- Проектите трябва да допринасят за постигането на целите на СВОМР.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ОГРАНИЧЕНИЯ ПРИ БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

Проекти, изпълнявани на територията на **град Лом** могат да бъдат финансирани **само от ЕЗФРСР** (само по мерки от ПРСР).

Чака се изменение на Наредба 22 за прилагане на под-мярка 19.2, за да се премахне ограничението и да се допусне финансирането на проекти и от другите програми на територията на гр. Лом.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

БЮДЖЕТ НА ПРОЕКТИ КЪМ СТРАТЕГИЯТА

- ❖ До **200 000 евро** за проекти, финансирани от ПРСР, ОПИК, ОПРЧР, ПМДР и ОПНОИР;
- ❖ Определен в насоките за кандидатстване на УО на ОПОС 2014-2020 г. за проекти, финансирани от ОПОС – 60 евро/хектар
- ❖ **Интензитет на финансиране**: до 100%, в зависимост от правилата, определени за съответната мярка в ПРСР или друга програма.
- ❖ По-нисък интензитет се определя за:
 - Проекти, които негерираат приходи (70%).
 - Бенефициент е частно лице (60-70%).

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

МЕРКИ, ВКЛЮЧЕНИ В СТРАТЕГИЯТА

Избрани от **ПРСР 2014-2020 г.**;

Избрани от **другите програми**, които финансират стратегията – ОПРЧР, ОПИК, ОПОС, ПМДР и ОПНОИР;

Не са включени в ПРСР 2014-2020 г., но съответстват на целите на Регламент (ЕС) № 1305/2013:

- насърчаване на конкурентоспособността на селското стопанство;
- осигуряване на устойчивото управление на природните ресурси и на дейности, свързани с климата;
- постигане на балансирано териториално развитие на икономиките и общностите в селските райони, включително създаването и поддържането на заетост.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ОГРАНИЧЕНИЯ В МЕРКИТЕ

Недопустимо е включването на мерки, предвиждащи **фиксиран плащания** и мерки, свързани със **схеми за плащания на площ**:

- 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски производители“;
- 6.2 „Стартова помощ за неземеделски дейности“;
- 6.3 „Стартова помощ за развитие на малки стопанства“ .

Могат да бъдат включени дейностите по чл. 35 «Сътрудничество» от Регламент (ЕС) № 1305/2013, с изключение на подмярка:

- 16.1 „Подкрепа за сформирани и функциониране на оперативни групи в рамките на Европейското партньорство за иновации за селскостопанска производителност и устойчивост“;
- 16.2 „Подкрепа за пилотни проекти и за развитие на нови продукти, практики, процеси и технологии“;
- 16.4 „Подкрепа за хоризонтално и вертикално сътрудничество между участниците във веригата на доставки за изграждането и развитието на къси вериги на доставки и местни пазари. Подкрепа за дейности на местно равнище за популяризиране, свързани с развитието на късите вериги на доставки и местните пазари“ от мярка 16 „Сътрудничество“ от ПРСР 2014 – 2020 г.

Не допускат мерки, финансирани от ЕЗФРСР, предвиждащи инвестиции в държавна или **общинска инфраструктура за здравеопазване**.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ДОПУСТИМИ МЕРКИ ОТ ПРСР 2014-2020 Г.

----- www.eufunds.bg -----

Проект: ДБФП № РД 50-104/17.08.2016 г. по под-мярка 19.1 „Помощ за подготовителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“, финансиран от Програма за развитие на селските райони, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

МЕРКИ ОТ ПРСР 2014-2020 Г.

- **M01 — Трансфер на знания и действия за осведомяване**
- M04 — Инвестиции в материални активи (с изкл. на под-мерки 4.1.2 и 4.2.2 от ТПП)
- M06 — Развитие на стопанства и предприятия (с изкл. на под-мерки 6.1, 6.2 и 6.3 и 6.4.2 от ТПП)
- **M07 — Основни услуги и обновяване на селата в селските райони**
- **M08 — Инвестиции в развитие на горските райони и подобряване на жизнеспособността на горите**
- M09 — Създаване на групи и организации на производителите
- M19 — Подкрепа за местно развитие по LEADER (BOMP — водено от общностите местно развитие) – за самата МИГ

M02 — Консултантски услуги, услуги по управление на стопанство и услуги по заместване в стопанство

M10 — Агроекология и климат

M11 — Биологично земеделие

M12 — Плащания по „Натура 2000“ и Рамковата директива за водите

M13 — Плащания за райони, изправени пред природни или други специфични ограничения

M14 — Хуманно отношение към животните

M15 — Екологични услуги и услуги във връзка с климата в горското стопанство и опазване на горите

M16 — Сътрудничество

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

МЯРКА 1 – ТРАНСФЕР НА ЗНАНИЯ И ДЕЙСТВИЯ ЗА ОСВЕДОМЯВАНЕ

Избрана мярка

Бенефициенти

Допустими дейности/ разходи

Под-мярка 1.1: „Подкрепа за дейности за професионално обучение и придобиване на умения”

Организации, които предоставят трансфер на знания чрез курсове за обучение и семинари:

- висши училища,
- **професионални гимназии** (Професионална гимназия по хранене и земеделие „Дмитрий Ив. Менделеев“, Професионална гимназия по селско стопанство «Дунавска земя», с. Ковачица)
- центрове за професионално обучение (ЦПО).

Обучаващите организации трябва да имат право да провеждат обучение в областта на селското стопанство, ветеринарната медицина, горското стопанство, хранителните технологии, биотехнологиите, хидрология и климатология.

За подпомагане за организиране само на семинари могат да кандидатстват научни институти или опитни станции в областта на селското стопанство или горите.

Бенефициентите следва да организират и провеждат курсове за обучение и семинари за повишаване на знанията и подобряване на уменията на земеделските и горските стопани и на заетите лица в техните стопанства чрез постигане на подходящо ниво на техническо и икономическо обучение. Учебната програма на курсовете се разработва от обучаваща организация като учебна програма по част от професия от Списъка на професиите за професионално образование и обучение (ПОО) по всички професии от професионални направления:

- 621 „Растениевъдство и животновъдство“,
- 623 „Горско стопанство“,
- 541 „Хранителни технологии“,
- 640 „Ветеринарна медицина“.

МЯРКА 1 – ТРАНСФЕР НА ЗНАНИЯ И ДЕЙСТВИЯ ЗА ОСВЕДОМЯВАНЕ (2)

Избрана мярка

Бенефициенти

Допустими дейности/ разходи

Организации, които предоставят трансфер на знания, чрез демонстрационни дейности:

- висше училище;
- **професионална гимназия**, която има право да обучава по професии от професионални направления 621 „Растениевъдство и животновъдство“, 623 „Горско стопанство“, 541 „Хранителни технологии“, 640 „Ветеринарна медицина“;
- научни институти или опитни станции, които извършват научни изследвания и научно обслужване в областта на селското стопанство или горското стопанство или биотехнологиите или хранителните технологии.

Организациите трябва да провеждат научно-изследователска дейност или образователна дейност в областта на селското или горското стопанство, или в областта на хранителните технологии.

Бенефициентите следва да **организируют и провеждат демонстрационни дейности – практически занятия по определена тема** с цел придобиване на информация и запознаване в реални практически условия с:

- представяне на технологии и специализирана техника за извършване на различни земеделски дейности, като обработване на почвата, прибиране на реколтата, напояване, торене, използване на препарати за растителна защита;
- техники, методи и оборудване за определяне на качеството на продукцията;
- нови сортове (хибриди) растения или подобрена порода животни;
- специални практики, техники и технологии или съоръжения.

Подпомагането по подмярката включва и разходи за инвестиции, които могат да включват разходи за закупуване или вземане на лизинг на нови машини и оборудване до пазарната цена на актива.

Под-мярка 1.2. „Демонстрационни дейности и действия по освеждаване“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

МЯРКА 1 – ТРАНСФЕР НА ЗНАНИЯ И ДЕЙСТВИЯ ЗА ОСВЕДОМЯВАНЕ (3)

Избрана мярка

Бенефициенти

Допустими дейности/ разходи

Организации, които предоставят трансфер на знания чрез посещения на земеделски и горски стопанства:

- висше училище
- **професионална гимназия** или **център за професионално обучение (ЦПО)** и да имат право да обучават по професии от професионални направления 621 „Растениевъдство и животновъдство“, 623 „Горско стопанство“, 541 „Хранителни технологии“, 640 „Ветеринарна медицина“
- научни институти или опитни станции, които извършват научни изследвания и научно обслужване в областта на селското стопанство или горското стопанство или околната среда или биотехнологиите или хранителните технологии.
- неправителствена или браншова организация с предмет на дейност в областта на селското стопанство или в областта на горското стопанство или в областта на опазване на околната среда или в областта на водите.

Бенефициентите следва да организират посещения на земеделски и горски стопанства – организиране на групи от земеделски стопани или собственици на гори и провеждане на посещения на земеделски или горски стопанства с цел запознаване с конкретен проблем или начин на изпълнение на дадена работа или организация на работата и обмяна на опит между участниците.

Посещенията на стопанства трябва да са насочени към:

- методите и/или технологиите за устойчиво селско и горско стопанство,
- диверсификацията на стопанствата,
- участието на стопанствата в къси вериги на доставки,
- разработването на нови възможности за стопанска дейност и на нови технологии, повишаването на устойчивостта на горите

Под-мярка 1.3.

„Краткосрочен

обмен на опит и

посещения в

земеделски и

горски стопанства“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

МЯРКА 7 – ОСНОВНИ УСЛУГИ И ОБНОВЯВАНЕ НА СЕЛАТА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ (1)

Избрана мярка

Бенефициенти

Допустими дейности/ разходи

Под-мярка 7.2.
Инвестиции в
създаването,
подобряването
или
разширяването на
всички видове
малка по мащаби
инфраструктура

- **Общинска администрация Лом** за всички допустими дейности по под-мярката;
- **Юридически лица с нестопанска цел** за дейности, свързани със социалната и спортната инфраструктура и културния живот;
- **Читалища** за дейности свързани с културния живот;
- **ВиК оператори** за дейности, свързани с изграждане, реконструкция и/или рехабилитация на водоснабдителни системи и съоръжения в агломерации с под 2 000 е.ж. в селските райони и дейности, свързани с доизграждане, без ново строителство на канализационната мрежа (в т.ч. и съоръжения за пречистване на отпадъчни води) в агломерации с под 2 000 е.ж. в селските райони.
- Строителство, реконструкция и/или рехабилитация на нови и съществуващи **общински пътища, улици, тротоари**;
- Изграждане, реконструкция и/или рехабилитация на **водоснабдителни системи и съоръжения** в агломерации с под 2 000 е.ж. в селските райони; инвестиции за доизграждане, без ново строителство на канализационната мрежа (в т.ч. и съоръжения за пречистване на отпадъчни води);
- Изграждане и/или обновяване на **площи за широко обществено ползване**, предназначени за трайно задоволяване на обществени потребности от общинско значение;
- Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на **социална инфраструктура** за предоставяне на услуги, които не са част от процеса на деинституционализация на деца или възрастни, включително транспортни средства;
- Реконструкция и/или ремонт на **общински сгради, в които се предоставят обществени услуги**, с цел подобряване на тяхната енергийна ефективност;
- Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на **спортна инфраструктура**;
- Изграждане, реконструкция, ремонт, реставрация, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на **обекти, свързани с културния живот**, вкл. мобилни такива, вкл. и дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства;
- Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на **общинска образователна инфраструктура** с местно значение в селските райони.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

МЯРКА 7 – ОСНОВНИ УСЛУГИ И ОБНОВЯВАНЕ НА СЕЛАТА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ (2)

Избрана мярка

Бенефициенти

Допустими дейности/ разходи

Под-мярка 7.5.
Инвестиции за
публично
ползване в
инфраструктура
за отдых,
туристическа
инфраструктура

- **Общинска администрация Лом.**
- **Юридически лица с нестопанска цел.**

- Изграждане, реконструкция, ремонт, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на **туристически информационни центрове**;
- Изграждане, реконструкция, ремонт, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на **посетителските центрове** за представяне и експониране на местното природно и културно наследство;
- Изграждане, реконструкция, ремонт, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на **центровете за изкуство и занаяти с туристическа цел**;
- Изграждане, реконструкция, ремонт и закупуване на **съоръжения за туристически атракции**, които са свързани с местното природно, културно и/или историческо наследство и предоставящи услуги с познавателна или образователна цел;
- Изграждане, реконструкция, ремонт и закупуване на **съоръжения за туристическа инфраструктура** (информационни табели и пътепоказатели за туристическите места и маршрути, съоръжения за безопасност, велоалеи и туристически пътеки).

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

МЯРКА 7 – ОСНОВНИ УСЛУГИ И ОБНОВЯВАНЕ НА СЕЛАТА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ (3)

Избрана мярка

Бенефициенти

Допустими дейности/ разходи

Под-мярка 7.6.
„Проучвания и
инвестиции,
свързани с
поддържане,
възстановяване и
на културното и
природното
наследство на
селата“

Местни поделения на
вероизповеданията,
регистрирани съгласно
Закона за
вероизповеданията в РБ
– ако не са получили
финансиране по мярка 7.6
от ПРСР 2014-2020

Дейности за възстановяване, реставрация, ремонт и/или реконструкция на **сгради с религиозно значение**, в това число и дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства.

- Подобренията на недвижимо имущество;
- Закупуването или вземането на лизинг на нови машини и оборудване, обзавеждане до пазарната цена на актива;
- Общи разходи, свързани с изброените по-горе, например хонорари на архитекти, инженери и консултанти, хонорари, свързани с консултации относно екологичната и икономическата устойчивост;
- Нематериални инвестиции: придобиването или развитието на компютърен софтуер и придобиването на патенти, лицензи, авторски права, търговски марки.

Не са допустими за подпомагане по подмярката дейности в курортни комплекси и населени места по черноморското крайбрежие и в планинските курорти с развит масов туризъм.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

МЯРКА 8 – ИНВЕСТИЦИИ В РАЗВИТИЕ НА ГОРСКИТЕ РАЙОНИ И ПОДОБРЯВАНЕ НА ЖИЗНЕСПОСОБНОСТТА НА ГОРИТЕ (1)

Мярка	Бенефициенти	Допустими дейности/ разходи
Под-мярка 8.1 Подпомагане за залесяване и създаване на горски масиви	Физически и юридически лица и местни поделения на вероизповеданията, собственици на земеделски и неземеделски земи;	- Почвоподготовка; - Закупуване на залесителен материал; - Транспорт и временно съхранение на залесителния материал; - Разходи за труд при залесяване; - Третиране на фиданките с необходимите предпазни и защитни материали (например, заразяване с мицел или азот фиксираща бактерия, осъществено индивидуално или чрез ограждане на залесената площ); - Ограждане на залесената територия (където това е необходимо); - Попълване (презасяване или презасаждане); - Годишна премия за хектар, която покрива разходите за пропуснатите земеделски доходи и за поддръжка, включително ранни и късни прочиствания, и се изплаща в продължение на максимален срок от 12 години от датата на предоставянето ѝ; - Превантивни действия срещу дивеч, пасящи животни, вредители и болести, за да се осигурят дългосрочни резултати и да се избегне проваляне на залесяването; - В случаи, когато поради тежки екологични или климатични условия, не може да се очаква чрез засаждането на дървесни видове да се създаде горска покривка, бенефициентът може да създаде и поддържа покривка от храстова растителност, като осигурява същото равнище на грижи и опазване, каквото се прилага и за горите; - Разходи за закупуване на земя, когато са пряко свързани с изпълнението на проекта и ненадхвърлят 10 % от общите допустими разходи по проекта.
	Общини, собственици/стопанисващи земеделски и неземеделски земи;	
	Юридически лица, стопанисващи земеделски и неземеделски земи Държавни предприятия по чл. 163 от Закона за горите, управляващи земеделски и неземеделски земи	

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Мярка 8 – ИНВЕСТИЦИИ В РАЗВИТИЕ НА ГОРСКИТЕ РАЙОНИ И ПОДОБРЯВАНЕ НА ЖИЗНЕСПОСОБНОСТТА НА ГОРИТЕ (2)

Мярка

Бенефициенти

Допустими дейности/ разходи

Под-мярка 8.3
Предотвратяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития

Физически и юридически лица и местни поделения на вероизповеданията,

собственици на горски територии;

Общини, собственици/стопанисващи горски територии;

Юридически лица, стопанисващи горски територии;

Лесозащитни станции;

Регионални дирекции по горите.

Всички кандидати трябва да докажат собственост върху горските територии, с които кандидатстват за подпомагане, или правото си да ги стопанисват/контролират

- Създаване, подобряване и поддръжка на **противопожарна инфраструктура** – лесокултурни прегради, противопожарни просеки, минерализовани ивици;
- изграждане/подобряване на **хеликоптерни площадки**, с изключение на летищни съоръжения за търговски цели;
- изграждане/подобряване на **водоизточници за борба с пожарите**;
- строителство/подобряване на **наблюдателни пунктове за борба с пожарите**;
- закупуване на **комуникационно оборудване** и средства за наблюдение на горски пожари, вредители и болести;
- **изграждане и подобряване на горски пътища**;
- предотвратяване и ограничаване на разпространението на неприятели и болести (допустими за подпомагане са само лесозащитните станции).

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Мярка 8 – ИНВЕСТИЦИИ В РАЗВИТИЕ НА ГОРСКИТЕ РАЙОНИ И ПОДОБРЯВАНЕ НА ЖИЗНЕСПОСОБНОСТТА НА ГОРИТЕ (3)

Мярка	Бенефициенти	Допустими дейности/ разходи
Под-мярка 8.4 Възстановяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития	- Физически и юридически лица и местни поделения на вероизповеданията, собственици на горски територии; - Общини, стопанисващи територии; - Юридически лица, стопанисващи горски територии; - Лесозащитни станции; - Регионални дирекции по горите. Всички кандидати трябва да докажат собственост върху горските територии, с които кандидатстват за подпомагане, или правото си да ги стопанисват/ контролират	- Почистване на площи в гори, пострадали от пожари и други природни бедствия, с цел тяхното изкуствено възобновяване; - Презалесяване на пострадалите гори; - Възстановяване на увредени инвестиции, защитни съоръжения, инженерни работи, инсталации, пътища и места за наблюдение на пожари; - Създаване на депа за съхранение на дървесина, добита от гори, пострадали от неблагоприятни природни въздействия, с цел избягване на по-нататъшно увреждане от гъбички или насекоми. - Попълване на горски култури.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Мярка 8 – ИНВЕСТИЦИИ В РАЗВИТИЕ НА ГОРСКИТЕ РАЙОНИ И ПОДОБРЯВАНЕ НА ЖИЗНЕСПОСОБНОСТТА НА ГОРИТЕ (4)

Мярка

Бенефициенти

Допустими дейности/ разходи

Под-мярка 8.5.

„Инвестиции, подобряващи устойчивостта и екологичната стойност на горските екосистеми“

Физически и юридически лица и местни поделения на вероизповеданията, собственици на горски територии;

Общини, собственици/стопанисващи горски територии;

Юридически лица, стопанисващи горски територии;

Всички кандидати трябва да докажат собственост върху горските територии, с които кандидатстват за подпомагане, или правото си да ги управляват/стопанисват

Разходи за увеличаване на привлекателността на гората и залесената площ за отдих и почивка в съответния район, в т.ч.:

- изграждане на дребномащабна туристическа инфраструктура - пешеходни пътеки, съоръжения за отдих, указателни табели, информационни табла, заслони и наблюдателни точки;
- Разходи за подобряване на потенциала на екосистемите за смекчаване на последиците от изменението на климата, без да се изключват икономическите ползи в дългосрочен план, в т.ч.:
- превръщане на издънкови гори в смесени високостъблени гори;
- превръщане на изкуствени гори в смесени високостъблени гори за увеличаване на превръщане на иглолистните култури на нетипични месторастения в естествени насаждения;
- възстановяване и поддръжка на полезащитни пояси; презалесяване.
- Разходите за **закупуване на земя**, когато са пряко свързани с изпълнението на проекта и ненадхвърлят 10 % от общите допустими разходи по проекта.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Мярка 8 – ИНВЕСТИЦИИ В РАЗВИТИЕ НА ГОРСКИТЕ РАЙОНИ И ПОДОБРЯВАНЕ НА ЖИЗНЕСПОСОБНОСТТА НА ГОРИТЕ (2)

Мярка

Бенефициенти

Допустими дейности/ разходи

Физически и
юридически лица и
местни поделения на
вероизповеданията,
собственици на горски
територии;

Общини, собственици
на горски територии;

Сдружения на частни
собственици на
горски територии или
общини;

МСП;

Горски стопани,
доставчици на услуги.

1. Инвестиции в преработка и маркетинг на горски продукти, в т.ч.:

- изграждане, придобиване или подобрене на сгради и други недвижими активи необходими за първичната преработка на дървесината, както и закупуването на земя, когато са пряко свързани с изпълнението на проекта;
- закупуването или вземането на лизинг на нови машини и оборудване за първична преработка на дървесината, както и други работни операции, предхождащи промишлената преработка, до пазарната цена на актива;
- закупуването или вземането на лизинг на нови машини и оборудване за преработка на недървесни горски продукти;

2. Разходи за инвестиции в подобряване на икономическата стойност на горите, в т.ч.:

- отгледни сечи във високостъблени и семенно възобновени издънкови гори до 40 годишна възраст;
- закупуване или вземането на лизинг на щадящи почвата и ресурсите специализирана горска техника и оборудване за сеч, извоз, товарене и транспорт на дървесина за едно или повече стопанства;

3. Разходи за закупуване на земя, когато са пряко свързани с изпълнението на проекта и ненадхвърлят 10 % от общите допустими разходи по проекта.

Под-мярка 8.6.
„Инвестиции в
технологии за
лесовъдство и в
преработката,
мобилизирането
и търговията на
горски
продукти“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ” 2014-2020 Г.

----- www.eufunds.bg -----

Проект: ДБФП № РД 50-104/17.08.2016 г. по под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности” на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие”, финансиран от Програма за развитие на селските райони, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ” 2014-2020 г.

Приоритетна ос 1 „Подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места“

Мярка

Бенефициенти

Допустими дейности/ разходи

Инвестиционен приоритет 1 и 3:
„Достъп до заетост на икономически неактивни и безработни лица” и „Насърчаване и подпомагане на младежката заетост“

- Работодатели
- Местни власти
- НПО
- Центрове за професионално обучение (ЦПО)
- Центрове за информация и професионално ориентиране (ЦИПО)
- Трудови посредници и др.

- Активиране на неактивни младежи до 29 г. вкл.;
- Активиране на безработни или неактивни лица от 30 до 54 г.
- Посреднически услуги на пазара на труда; трудови борси;
- Професионално информиране и консултиране; психологическо подпомагане;
- Обучения: мотивационно за професионална квалификация за ключови компетентности;
- Осигуряване на заетост, обучение по време на работа (чиракуване) и стажуване; стимули за работодатели (вкл. субсидии);
- Субсидии за мобилност с цел работа и др.

Инвестиционен приоритет 6:
„Повече възможности за учене през целия живот и адекватност на знанията и уменията на работещите спрямо нуждите на бизнеса”

- Работодатели
- Центрове за професионално обучение (ЦПО)

- Обучение с цел по-добра професионална реализация:
- за повишаване на професионалната квалификация и/ или за придобиване на нова;
- за придобиване на ключови компетентности;
- Осигуряване на достъп до иновативни форми за учене през целия живот;
- Разработването и внедряване в предприятията на системи за обучение на заети;
- Въвеждане в предприятията на обучителни методи и програми, основани на практиката.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ” 2014-2020 г.

Приоритетна ос 1 „Подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места“

Мярка	Бенефициенти	Допустими дейности/ разходи
<u>Инвестиционен приоритет 5:</u> „Самостоятелна заетост, предприемачество и създаване на предприятия, включително иновативни микро-, малки и средни предприятия“	• Центрове за развитие на предприемачеството • Обучителни организации; • Социални партньори; • Неправителствен и организации	• Популяризиране на стартирането и развитието на самостоятелна стопанска дейност и предприемачество – организиране и провеждане на семинари, форуми и др. събития; • Предоставяне на обучения за придобиване на предприемачески, управленски и бизнес умения; • Изнасяне на лекции по предприемачество, организиране и провеждане на игри и симулации и др. в училищата, вкл. професионални гимназии на територията на МИГ. • Предоставяне на специализирани консултантски услуги на самостоятелно заети лица по въпроси, свързани с развитието на бизнеса – счетоводни услуги, услуги по управление на човешките ресурси и други подпомагащи развитието на начинаещия бизнес услуги, напр. достъп до мрежи, насърчаващи бизнес развитието, според конкретните нужди. Подкрепата за стартиращи предприемачи не може да включва предоставянето на грантове за стартиране на предприятия.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ” 2014-2020 г.

Приоритетна ос 1 „Подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места“

Мярка

Бенефициенти

Допустими дейности/ разходи

Инвестиционен
приоритет 7:

„Приспособ. на
работниците,
предприятията и
предприемачите към
промените”

• Работодатели

• НПО

• Центрове за
професионално
обучение (ЦПО)

- Подкрепа за услуги за заети и работодатели с цел превенция или смекчаване последствията от икономическо реструктуриране;
- Усъвършенстване на системите за УЧР в предприятията:
 - по-лесното съвместяване на професионалния, семейния и личния живот;
 - удължаване трудовия живот на по-възрастните работници и служители;
- Подкрепа за „зелени” модели за организация на труда в предприятията:
 - за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труда;
 - за подобряване на социалния климат.
- Обучения за мениджъри на МСП и предприемачи - подобряване на управленски и предприемачески умения

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ” 2014-2020 г.

Приоритетна ос 2 „Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване“

Мярка	Бенефициенти	Допустими дейности/ разходи
Инвестиционен приоритет 1: „Интеграция на маргинализирани те общности, в т.ч. роми, мигранти, др”	- Доставчици на социални услуги; - Работодатели; - Социални партньори; - Местни власти; - Читалища; - ЦПО; ЦИПО; - Организации на пазара на труда	- Достъп до заетост - Достъп до образование и обучение - Достъп до социални и здравни услуги - Развитие на местните общности и преодоляване на стереотипи
Инвестиционен приоритет 2: „Активно включване на най-отдалечените от пазара на труда, подкрепа за семейства с деца”	- Доставчици на социални услуги; - Доставчици на здравни услуги; - НПО; - Обучителни организации; - Лечебни заведения; - Местни власти; - Регистрирани поделения на вероизповеданията	- Услуги по превенция (семеино консултиране, превенция на изоставянето и други); - Подкрепящи услуги, в т.ч. интегрирани междусекторни услуги в общността или в семейна среда; - Интегрирани комплексни мерки, вкл. в общността; - Насърчаване участието на пазара на труда на лица, полагащи грижи за зависими членове на семейства; - Подобряване достъпа до здравеопазване и промоция на здравето; - Местни социални дейности за социално включване и др.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ” 2014-2020 г.

Приоритетна ос 2 „Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване“

Мярка

Бенефициенти

Допустими дейности/ разходи

Инвестиционен приоритет 3:

„По-добър достъп до устойчиви услуги на достъпна цена, вкл. здравни и социални услуги – интегриран подход”

- ДСУ;
- ДЗУ;
- НПО;
- Обучителни организации;
- Лечебни заведения;
- Местни власти;
- Регистрирани поделения на вероизповеданията

- Достъп до услуги за социално включване и здравеопазване (в общността или в домашна среда);
- Подобряване достъпа до здравеопазване и промоция на здравето;
- Местни социални дейности за социално включване

Инвестиционен приоритет 4:

„Развитие на социалната икономика и подкрепа за социалните предприятия ”

- Социални предприятия;
- Специализирани предприятия и кооперации на хора с увреждания;
- НПО;
- Местни власти,
- ДСУи др.

- Подкрепа за дейността на социални предприятия, специализирани предприятия и кооперации на хора с увреждания във връзка с осигуряване на заетост;
- Социален маркетинг и популяризиране на социалната икономика ;
- Заетост за уязвими лица в социалната икономика, вкл. “подкрепена” заетост за хората с увреждания;
- Обучение и квалификация за лицата, за които се осигурява заетост в социалните предприятия;
- Подкрепа за партньорства и разпространение на добри практики;
- Обучения на ЧР за ефективно управление на социалните предприятия.

www.eufunds.bg

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА” 2014-2020 Г.

----- www.eufunds.bg -----

Проект: ДБФП № РД 50-104/17.08.2016 г. по под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности” на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие”, финансиран от Програма за развитие на селските райони, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Приоритетна ос 3 „Биоразнообразие“

Мярка	Бенефициенти	Допустими дейности/ разходи
Подобряване на природозащитното състояние на видове от мрежата Натура 2000 чрез подхода BOMP	- Юридически лица с нестопанска цел - Община	Само за следните дейности: - Извършване на преки консервационни дейности за видове, докладвани в неблагоприятно-незадоволително състояние (определят се от УО на ОПОС); - Изграждане/реконструкция/рехабилитация на инфраструктура, необходима за възстановяване на видовете, докладвани в неблагоприятно-незадоволително състояние (не е допустимо изграждане на друга инфраструктура, която няма пряко въздействие върху видовете като напр. екопътеки и посетителски центрове и др. подобни). Съгласно Указанията на УО на ОПОС, на територията на МИГ Разметаница са допустими следните видове, мерки и площ на видовете:

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА” 2014-2020 г.

Приоритетна ос 3 „Биоразнообразие“

№	Код на защитената зона	Име на защитена зона	Заплаха	Таксономия	Име на вида	Площ на вид (ха)
1	BG0000182	Орсоя	Изсъхване	Земноводни	Bombina bombina / Червенокоремна бумка	525,21
2	BG0000199	Цибър	Изсъхване	Земноводни	Bombina bombina / Червенокоремна бумка	155,15
3	BG0000503	Река Лом	Изсъхване	Земноводни	Bombina bombina / Червенокоремна бумка	113,29
4	BG0000503	Река Лом	Изсъхване	Влечуги	Emys orbicularis / Обикновена блатна костенурка	51,86
5	BG0000519	Моминбродско блато	Изсъхване	Земноводни	Bombina bombina / Червенокоремна бумка	5,83
6	BG0000519	Моминбродско блато	Изсъхване	Влечуги	Emys orbicularis / Обикновена блатна костенурка	11,59
Общо площ (ха)						862, 92

----- www.eufunds.bg -----

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ“ 2014- 2020 Г.

----- www.eufunds.bg -----

Проект: ДБФП № РД 50-104/17.08.2016 г. по под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“, финансиран от Програма за развитие на селските райони, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Приоритетна ос 3 „Образователна среда за активно социално приобщаване“

Мярка

Бенефициенти

Допустими дейности/ разходи

Целеви групи: Деца, ученици, младежи от етническите малцинства, деца и ученици, търсещи или получили международна закрила и от други уязвими групи, родители, учители, педагогически специалисти, медиатори, директори.

Дейности:

- **Допълнително обучение по български език за децата и учениците** (вкл. деца и ученици, търсещи или получили международна закрила), за които българският език не е майчин;
- **Повишаване на капацитета на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда;**
- Осигуряване на подходяща материална и психологическа подкрепа за включване на децата и учениците от ромски произход от обособените по етнически признак детски градини и училища чрез поетапен прием в детски градини и училища извън ромските квартали;
- Подкрепа на процеса на образователната интеграция и на социалното включване чрез закриване или преобразуване на обособени на етнически принцип детски градини и училища в населените места с повече от една детска градина/едно училище;
- **Подкрепа за ромски семейства за обучение на децата им в детски градини от 3-годишна възраст с оглед ранната им социализация;**
- **Подкрепа за продължаване на образованието в гимназиалния етап на средното образование и във висши училища;**
- Подкрепа за изграждане и съхраняване на културна идентичност на децата и учениците от етническите малцинства, и деца и ученици, търсещи или получили международна закрила;
- Утвърждаване на интеркултурната образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система;
- Насърчаване участието на родителите в образователния процес;
- Преодоляване на негативни обществени нагласи, основани на етнически произход и културна идентичност (включително чрез провеждане на информационни кампании, насочени към недопускане на дискриминация, основана на раса, етнически произход или религиозна принадлежност);
- Подкрепа за осигуряване на достъп до качествено образование в малките населени места и в трудно достъпните райони.

Детски
градини

Училища

Висши
училища

Общини

Юридически
лица
нестопанска
цел

с

**Инвестиционен
приоритет 9.2:**

„Социално-
икономическа
интеграция на
маргинализи-
рани
общности като
ромите“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ДИСКУСИЯ И ВЪПРОСИ

----- www.eufunds.bg -----

Проект: ДБФП № РД 50-104/17.08.2016 г. по под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“, финансиран от Програма за развитие на селските райони, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ДИСКУСИЯ

- Провеждане на анкетно проучване.
- **Идентифициране на проблеми и приоритетни области за развитие в публичния сектор** – обсъждане на състоянието на общинската инфраструктура (улична, образователна, социална и др.) и нуждите от нейното обновяване.
- **Формулиране на цели на местно ниво в публичния сектор.**
- **Идентифициране на интерес към мерки за бенефициенти от публичния сектор** – общинска администрация Лом и други публични органи.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

БЛАГОДАРИМ ЗА ВНИМАНИЕТО!

„Кей Пи Ем Консултинг“ ЕООД

----- www.eufunds.bg -----

Проект: ДБФП № РД 50-104/17.08.2016 г. по под-мярка 19.1 „Помощ за подготовителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“, финансиран от Програма за развитие на селските райони, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони.